

南排灣語九階教材的修訂

南パイワン語九段階教材の改訂

The Revision of the senavalj a paiyuan 9-Leveled Textbooks

文 | 高光良 (原住民族語九階教材南排灣語修訂委員)

圖 | 政治大學原住民族研究中心

國民中小學九年一貫原住民族語教材自2004年編撰完成後，出版第1、2、3、4階教材（學習手冊和教師手冊）。之前，已修訂完成1、2、3、4階。它也是配合「原住民學生取得族語能力證明考試」試題的修訂而做編修。今年的1月22日到25日，由政治大學原住民族研究中心邀集各族的族語教材編撰人員聚集一堂，來共同修編「原住民國民中小學九年一貫族語教材」1~6階的教材內容。修訂要點有

- (1) 須使公告版本的族語書寫符號。
- (2) 詞彙一致性和系統性。(3) 逐詞漢譯的精確。南排灣語教材是由我和宋娜梅老師合作完成。

「國民中小學九年一貫原住民族語教材」ka qacuvungen ita 2004 cavilj, sa san sapitji a si'a

在九階教材修訂會議中，召集排灣語的編輯委員一同修訂教材。

masan 1,2,3,4 a situlutulu vecik ('itulan a sapitj ata si tulutulu nua sinsi a sapitj). a pitjaisangas, qinacuvung anga mumalj a si'amasan 1,2,3,4 a sapitj. avan a sipasedjaljepan tua「原住民學生取得族語能力證明考試」a sisekingan a vecik sa

umalji. tucu a ita 1月22日 a patje 25日 a qadaw, djinaulj a temevetevelj na 政治大學原住民族研究中心 a mareka se kacalisiyan a san vencik tua situlutulu a sapitj a caucau.tu mumalj tua「國民中小學九年一貫原住民族語教材」a sapitj. a inumalj avan a (1) pasusuan a pinebekeb a sivecikan tua pinayuanan a kay. (2) mamaven sa na mapudjalan a sipuvecikan. (3) na mapaqulid a si pasevalitan tua ciniukukan kay.tia'en kati Umi a parepusadal a qemacuvung a vencik.

學習手冊和教師手冊的修訂

其中包括學習手冊和教師手冊的修訂。目的是要把1~6階的教材內容，不論是學生學習或是族語教師教學的資料和內容修訂的更加完美，使學生和族語教師都能快樂的學習和有自信的教學，並對振興族語能有所助益。

Inumalj a kakaituluin kata situlutulu a sapitj. a kina saljinga tu mumalj tua 1~6階 a sapitj, ulja na pitja mapatjesazek a vicikan tua kakitaluin ata situlutulu a sapitj, na maleva a kakedriyan a 'itulu, na pupicul a vinarungan a temulu a sinsi. sa maqati a papirazek tua kai na sekacalisiyan.

【小博士】單元的內容擴充

本次的修編主要是擴充教師手冊中【小博士】單元的內容，因為它可以豐富族語教師的各種知識，包含「語言學和文化」的資料。而學習手冊則做了小幅度的修改。以南排灣語為

例，列舉如下：

icu a inumaljan tua sapitj nua situlutulu avan a papeliyaw tua na【小博士】a vincikan, ayatua, maqati papeliyaw tua kinljangan a paridiw nua sinsi, na pakaizua tua「kakaiyan ata kakudan」a vecik.sa kakitaluin a sapitj, kedri a inumalj. nu na i navalj sepaiwan, namaitucu :

學習手冊 si 'itulutulu a sapitj :

(1) 各單元詞彙的書寫，以2005年公告的書寫系統來書寫。但遇到了一些困難。例如：'k'音的書寫方式，"k"ivaqu.採收小米。有的部落是不發'k'音，寫成['i vaqu] / 屬格 [ku我的] 寫成"u"等，不勝枚舉。然而至今都各執己見，無法採取一致的書寫方式。

(1) a sivecikan tua tjaraitaita kituluin, avan a sini pakeljang a vecik itua 2005 a cavilj. Ija'ua, izua za pazangalan. parutua : sivecikan tua "kivaqu", izua tu qinaljan a "i vaqu"aya si vecikan. autauta / a屬格 [ku nia'en] veciken tu "u"uta, itje pa'asupu. Ija'ua patjetucu na matjatju inarungan, ini'a marasudj sa mamamamavi a si-vecikan.

(2) [w,u]做詞尾的書寫，因部落方言讀法不同，書寫方式也相異。我們也取得共識詞尾用[w]呈現。例如：樹木[kasiw]和[kasiu]。現在都統一寫為[kasiw]. 詞尾一律改為'w'。

(2) [w,u] pi vilivililjen a vencik, ayatua

maretimaljimalji a si-susuan nua tjara-qinqlanaljan katua si-vecikan. paru : [kasiw]ata[kasiu]. tucu mamamaw anga si-vecikan tu[kasiw], jumalj anga tu'w'.

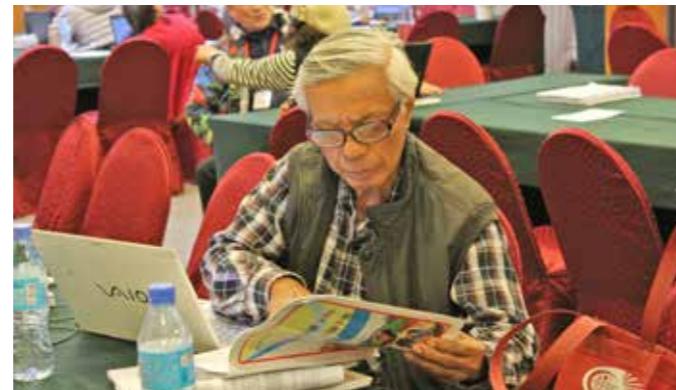
(3) 詞彙的修編方式，是以漢語詞彙完整的語意做修改。都一致修改為一個辭彙。例如：[明天] nu tiyaw併寫成 nutiyaw／[什麼時候] nu ngida合併成 nungida。

(3) a si-umaljan tua詞彙, avan a patarevan nua ciniukukan vecik a pasusuan. qatin anga tu ta vecikan. paru tua : [明天]nu tiyaw, teveljen a vencik tu nutiyaw／[什麼時候] nu ngida, teveljen anga tu nutiyaw.

教師手冊 si tulutulu a sapitj nua sinsi :

教師手冊是豐富族語教師文化、語言學知識的寶庫。尤其是【小博士】單元是本次編修的主體之一。檢視南排灣語教材教師手冊，發現有的手冊沒有寫【小博士】的資料，就加以充實語料。例如：

a situlutulu nua sinsi a sapitj, avan a si papeliyaliyaw tua kakudan, kakaiyan a kinljangan a 寶庫. Meracuk azua 【小博士】siaya, avan nu na masan pazangal tua si umaljan tua vincikan tucu. nia pacunan a sinan situlutulu a sapitj nua sinsi, madjumak tu izua ini'a vincikan a 【小博士】vecik, qau nia vicikan a papeliyaw. Paruta :

九階教材南排灣語的修訂狀況。

(1) 第1階 第1課 「nanguanguaq sun? (你好嗎?)」

補充了其他方言的問候句：

- na suljivatj sun? 你平安嗎?
- na venala sun? 你無恙嗎?
- na tarivak sun? 你健康嗎?

以上都是表示「你好嗎？」的問候語。

(1) qayaqayavan tua sangasangasan a sapitj vibcvikan 「nanguanguaq sun?」

Pinazuljuan tua malji a qinaljanan a sivadaqan tu nanguanguaq a kakaiyan :

aicu masantjelulj maretimaljimalji a kakaiyan, mamaw a patarevan. tu sikavadaqan ta kiljivakan.

(2) 第2階 第6課「u vatu (我的狗)」

補充了「狗和原住民遷徙和部落生成的密切關係」：

在九階教材修訂會議中，召集南排灣語的編修委員一同修訂教材。

si'amasan-nemelj tua si'a drusa a sapitj 「u vatu」. zinuljuan tua 「a patjavat ata seman qinaljan nua kacalisiyan ini'a maqati nu neka vatu」

排灣族在部落一次又一次的遷徙中，狗一直扮演著極重要而又傳奇的角色。在排灣族狩獵文化裡，狗是獵人不可或缺的「裝備」之一。族人遷徙的過程中，狗卻常常扮演新居地的決定者。獵人每到一個新獵區，當狗的前爪扒著土地不走的話，就表示這塊地是吉祥地，適合居住生活的地方。部落族人就陸續遷徙居住，成立新的部落。

nu pusika patjavat a sepaiwan , a vatu izua sakamaya na masan pazangal tu semamalji a kinicaciuran. a siqaljupan a kakudan nua paiwan,sinan 「turivecan」 a vatu. nu patjavat tua vaquan a qinaljan, na masan palaingan a penegepegep a vatu. A san qemaljup nu djemaljun

tua vaquan a qaqljupan, nu garagumac a tjaiqayaw a kula nua vatu sa ini'a vaik, masa imaza a uri sedjaljep a na seljenguaq tu kaizuanan a kadjunangan. qau, matjatju patjavatjavat a caucua a kemayzua, qemati anga tua vaquan a qinaljan,

建議族語教師

si papuvarun tua san temulu a sinai :

(1) 教學前一定要熟讀教師手冊的內容，使教學技巧能精熟。

(2) 發掘手冊中不足的資料加以充實，加以內化，變成自己的教學法寶。

(3) 訂望本次的修編能使族語教師往後的教學能駕輕就熟、勝任愉快，而學生族語能力也將會提升。

(1) pucun a kipaqlid tua sinan situlutulu a sapitj, tu si'a tja saiguan a temulu.

(2) karimen a ini'ana maqacuvung a vecik sa zuljui, tu na nmasan nimadju anga kinljangan, sa maqlang tu nimaju anga turivecan a temulu.

(3) aicu a inumaljan tua vecik tucu ,ulja na maqati a pitja saigu.pitja suntalj a situluan nua sinsi, na saceqalj na maleva a temulu, sa a situ na pitja liazua a saiguan tua tja kinacalisiyan a kay. ♦